

Sygn. akt: III U 773/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Beata Bielska
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Bednarek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 lutego 2016r. w O.

sprawy z odwołania A. K.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o wypłatę niezrealizowanego świadczenia

na skutek odwołania A. K.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 15.09.2015r. **znak** (...) -1/10

orzeka:

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje A. K. prawo do niezrealizowanego świadczenia - emerytury należnej F. Z. za wrzesień 2015 r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15.09.2015r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił A. K. prawa do wypłaty niezrealizowanego świadczenia - emerytury rolniczej nie wypłaconej F. Z..

W odwołaniu od tej decyzji A. K. wniosła o jej zmianę i przyznanie prawa do wypłaty niezrealizowanego świadczenia. Podniosła, że opiekowała się wujem, prowadziła z nim wspólne gospodarstwo domowe, wuj był na jej utrzymaniu.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniósł o jego oddalenie. Podniósł, że A. K. nie spełnia przesłanek do przyznania prawa do niezrealizowanego świadczenia - emerytury rolniczej nie wypłaconej jej wujowi, F. Z., bowiem nie należy do osób, o których mowa w art. 136 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

F. Z. pobierał emeryturę rolniczą, zmarł w dniu 04.09.2016r., w związku z czym pozostało nie zrealizowane świadczenie – emerytura za wrzesień 2015r. w kwocie 1024zł.

F. Z. był kawalerem, jego rodzice i rodzeństwo zmarło. Mieszkał w W.. W. u niego chorobę nowotworową. W maju 2015r. przeszedł udar, na skutek którego stał się osobą niepełnosprawną: leżał w łóżku, miał założony cewnik, wymagał całodobowej opieki. Opiekę tę sprawowała jego siostrzenica, A. K., która od maja 2015r. zamieszkała z nim na stałe. F. Z. otrzymywał z KRUS emeryturę w kwocie 1024zł. Kwota ta nie wystarczała na pokrycie kosztów jego utrzymania, dlatego pozostawał na utrzymaniu siostrzenicy, A. K.. Odwołująca kupowała jedzenie (wydatkując miesięcznie od ok. 500zł), leki (wydatkując miesięcznie od 200 do 300zł), środki opatrunkowe, chusteczki, pampersy, podkłady, cewniki (wydatkując miesięcznie łącznie ok. 500zł). Nadto regulowała opłaty za prąd, węgiel, wywóz śmieci (wydatkując miesięcznie ok. 120zł.). W czerwcu i lipcu 2015r. przeprowadziła remont domu wuja, adaptując jedno pomieszczenie na łazienkę i instalując prysznic, na co poniosła koszty w wysokości ok. 1.800zł. W sierpniu 2015r. wynajęła za kwotę 120zł łóżko ortopedyczne oraz za kwotę 400zł zakupiła materac przeciwoleżynowy. Na powyższe cele wydatkowała kwoty z emerytury wuja oraz swoje środki, gdyż emerytura wuja wystarczała tylko częściowo na pokrycie kosztów wyżywienia, leków, środków higienicznych i opatrunkowych oraz kosztów remontu i utrzymania domu. A. K. pokryła też koszty pogrzebu F. Z..

F. Z. zmarł w dniu 04.09.2016r., w związku z czym pozostało nie zrealizowane świadczenie – emerytura za wrzesień 2015r. w kwocie 1024zł. A. K. wystąpiła o wypłatę jej tego świadczenia. Po rozpoznaniu tego wniosku Prezes KRUS w dniu 15.09.2015r. wydał zaskarżoną decyzję, w której odmówił jej prawa do tego świadczenia wskazując, że nie należy do osób, o których mowa w art. 136 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o: odwołanie (k. 3-4a.s.), odpowiedź na odwołanie (k. 6a.s.), zeznania A. K. w charakterze strony, zestawienie wydatków wraz z fakturami (k. 15-19a.s.), dokumentację zawartą w aktach emerytalnych odwołującej.

Sąd zważył, co następuje:

A. K., kwestionując decyzję Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 15.09.2015r., domagała się prawa do wypłaty niezrealizowanego świadczenia - emerytury rolniczej nie wypłaconej F. Z..

W ocenie Sądu odwołanie jest zasadne.

Zgodnie z art. 136 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art. 52 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia określone ustawą, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi, dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku - małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku - innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.

Z zeznań A. K. wynika, iż F. Z. był kawalerem, jego rodzice i rodzeństwo zmarło. Rozstrzygnięcie w sprawie było więc uzależnione od wykazania przez odwołującą, że F. Z. pozostawał na jej utrzymaniu.

Wskazać trzeba, że dla zaistnienia sytuacji, którą można określić jako pozostawanie na utrzymaniu konieczna jest bez wątplenia stałość świadczeń oraz silna ekonomiczna zależność od osoby utrzymującej.

Przez użyte w przepisie art. 136 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych pojęcie pozostawania przez zmarłego na utrzymaniu członka rodziny należy rozumieć sytuację, kiedy zmarły wystąpił z wnioskiem o przyznanie świadczenia i w ogóle go nie otrzymał lub sytuację, gdy otrzymane świadczenie zostało przyznane w najniższej wysokości, zaś koszt zaspokajania usprawiedliwionych potrzeb zmarłego był znacznie wyższy niż kwota uzyskanego świadczenia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16.01.2014r., III AUa 859/13, LEX nr 1422353)

Zdaniem Sądu odwołująca wykazała spełnienie w/w przesłanek.

Z akt emerytalnych F. Z. wynika, iż otrzymywał on emeryturę, która we wrześniu 2015r. wynosiła 1024zł. Odwołująca wykazała, że kwota ta wystarczyła tylko częściowo na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych wujka, jak leki, środki opatrunkowe i higieniczne, zakup wyżywienia oraz koszty utrzymania i remontu domu. Z zeznań A. K. wynika, iż F. K. był jej wujem, mieszkał w W.. W. u niego chorobę nowotworową. W maju 2015r. przeszedł udar, na skutek którego stał się osobą niepełnosprawną: leżał w łóżku, miał założony cewnik, wymagał całodobowej opieki. Odwołująca zeznała, iż to ona sprawowała opiekę nad wujem i w związku z tym od maja 2015r. zamieszkała z nim na stałe. Sąd dał jej wiarę. F. Z. nie miał już rodziców ani rodzeństwa, był kawalerem, a skoro ciężko chorował i potrzebował opieki, logiczne jest, iż opiekę tę zapewniała mu siostrzenica. Odwołująca w toku postępowania wskazywała, że emerytura F. Z. wystarczała tylko na pokrycie jego podstawowych potrzeb: wyżywienia, leków i częściowo środków opatrunkowych i higienicznych. Z jej zeznań wynika, iż F. Z. nie chodził, miał założony cewnik, a odwołująca oprócz leków kupowała też cewniki, pampersy, podkłady. Nadto zachodziła konieczność kupna specjalnego łóżka, materaca przeciwodleżynowego oraz dostosowania mieszkania do jego potrzeb, tj. urządzenia łazienki z prysznicem. F. Z. był właścicielem domu, zachodziła więc też konieczność regulowania rachunków za prąd, węgiel, wywóz śmieci oraz zakupu środków czystości. A. K. zeznała, że zajmowała się też regulowaniem wszystkich rachunków, co jest zrozumiałe, skoro opiekowała się F. Z.. Nadto to odwołująca pokryła koszty pogrzebu F. Z. i otrzymała zasiłek pogrzebowy.

Odwołująca na żądanie Sądu sporządziła zestawienie wydatków, ponoszonych w związku z chorobą, utrzymaniem F. Z. oraz utrzymaniem i remontem domu (k. 15-19a.s.). Z powyższego zestawienia i zeznań A. K. wynika, że odwołująca na jedzenie wydawała miesięcznie od ok. 500zł, na leki wydawała miesięcznie od 200 do 300zł, na środki opatrunkowe, chusteczki, pampersy, podkłady, cewniki wydawała miesięcznie łącznie ok. 500zł. Nadto regulowała opłaty za prąd, węgiel, wywóz śmieci, które miesięcznie wynosiły ok. 120zł. W czerwcu i lipcu 2015r. odwołująca przeprowadziła remont domu wujka, adaptując jedno pomieszczenie na łazienkę i instalując prysznic, na co poniosła koszty w wysokości ok. 1.800zł. W sierpniu 2015r. wynajęła za kwotę 120zł łóżko ortopedyczne oraz za kwotę 400zł zakupiła materac przeciwodleżynowy. Wyżej wskazane zestawienie odwołująca poparła dokumentami w postaci faktur. Odwołująca zeznała, że na powyższe cele wydatkowała kwoty z emerytury wujka oraz swoje środki, gdyż emerytura wujka wystarczała tylko na pokrycie kosztów wyżywienia, leków oraz częściowo środków higienicznych i opatrunkowych. Należy dać temu wiarę. Emerytura F. Z. wynosiła 1.024zł, podczas gdy same wydatki na żywność, leki i środki higieniczne wynosiły 1.200 lub 1.300zł, a więc już przekraczały kwoty emerytury. Nadto także pozostałe wydatki odwołująca musiała pokrywać z własnych środków. Wydatki te, jak koszty energii, opału, materaca, łóżka, czy remontu domu stanowiły dodatkowe obciążenie finansowe, którego nie mogły pokryć środki F. Z.. Jednocześnie te pozostałe wydatki były konieczne, gdyż albo dotyczyły ponoszenia kosztów utrzymania domu, albo służyły poprawieniu jakości życia i opieki nad chorym.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że F. Z. pozostawał na utrzymaniu odwołującej, bowiem posiadana przez niego emerytura mogła pokryć tylko część wydatków związanych z jego utrzymaniem.

Z tych względów Sąd w oparciu o art. 477¹⁴§ 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 15.09.2015r. i przyznał A. K. prawo do niezrealizowanego świadczenia – emerytury F. Z. za miesiąc wrzesień 2015r.